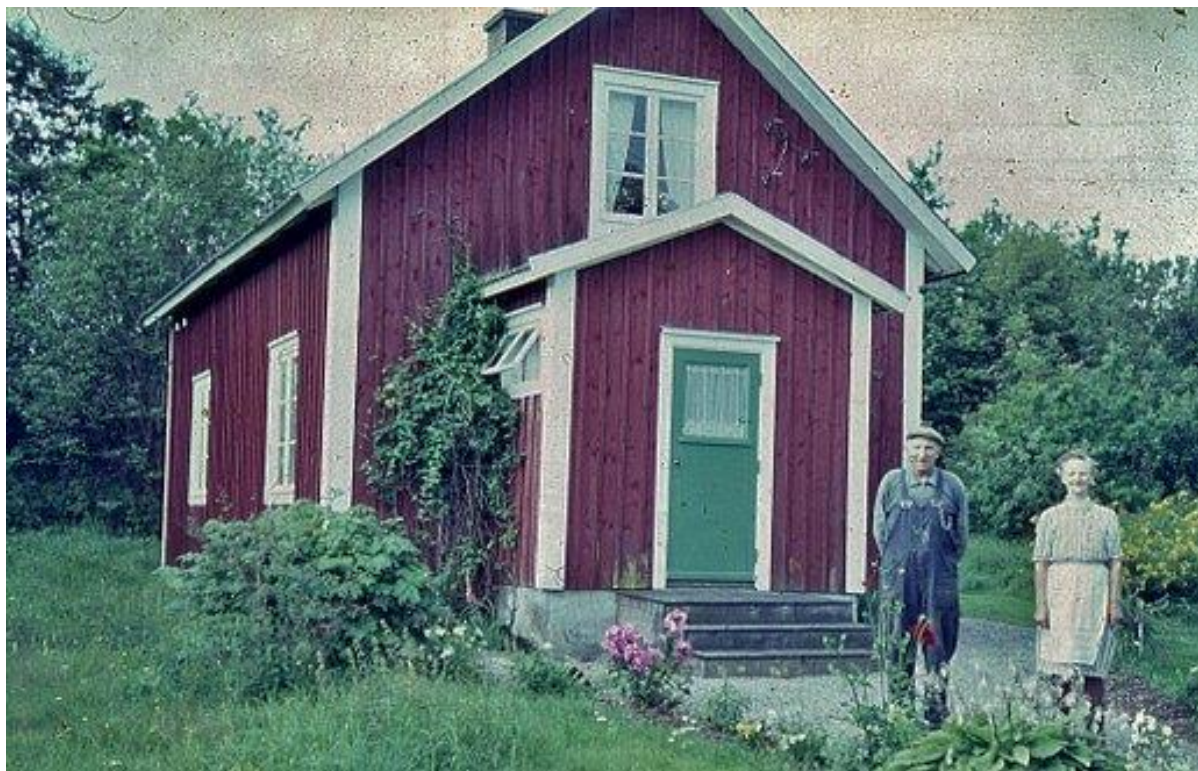

Backen (1800-sommarstuga idag)

Av Ingolf Berg den 18 februari 2021

Backen (Wennbergs), Karl och Edla Wennberg 1966. Foto: Nils-Erik Karlsson, Vrankunge Östregård.

1803 nämns i bouppteckningen att Anna Nilsdotter dött. Hon efterlämnade maken Erik Johansson, sonen Johannes Eriksson-Fröberg, sonen Magnus Eriksson-Fröberg som bor i Köping samt en dotter gift med Nils Månsson. På torpet fanns två kor, en tjurkalv, två bockar och en get samt en bagge. Familjen var skuldfri och hade det hyggligt ställt för att vara torpare. Han fick enligt överenskommelse med barnen sitta kvar i det orubbade boet (utan utskiftning).

1820: Före detta dragonen, torparen Magnus Månsson Spets (f. 5 feb 1787 i Lunden No.18, Odensjö, Skatelöv (G) gift med 1: a Lena Månsson Spets (född Jonasdotter 1784 i Bergunda – d 1842 i Harahall) den 18 aug 1811 och 2: a med Stina Nilsdotter (1801–22/5 1863) den 11 nov. 1844. Magnus Spets dog 28 mars 1863. Arrenderade under sin livstid på bland annat Harahall, Backen och Flämmarebacken för att slutligen överta föräldragården i Odensjö.

De hade barnen Jöns (-12, flyttar till Skåne 1825), Anna Maria (-14, flyttar till Växjö 1830), Jonas (16), Johan (18), Elin, (21) Johannes (-24), och Jon (28).

1842 dör på torpet Backen Lena Jonasdotter Spets, gift med Magnus Månsson Spets, och efterlämnar fyra barn, de yngsta är 12 resp. 18 år gamla och resten myndiga. På torpet fanns tre kor, två kvigor, fyra får och två grisar. Familjen hade inga större skulder eller fodringar och det fanns ett överskott efter att begravningskostnaderna betalats.

I december 1842 dör drängen Johan Magnusson, 24 år gammal och son till torparen Magnus Månsson Spets. Han hade brodern Jonas och systern Anna, gift med Johannes Karlsson samt omyndiga syskonen Elin, Johannes och Jon. Drängen hade inga större tillgångar, utan dessa täckte

precis skulderna inkl. begravningskostnaderna. Gångkläder omfattade en valmadströja, två par byxor (ett av dem gamla), tvenne par västar och päls. Strumpor, stövlar och stövlar med skaft, halsduk, löskragar, hängslen, mössor och hatt ingick också i garderoben. Han hade en bok (Nya Testamentet) och fickur. Därutöver lite valmadstyg och sulor.

1842 avlider Lena Jonasdr. i torpet Backen. Gift med Magnus Månsson. De hade barnen Lena, gift med Johannes Carlsson, sonen Johan (myndig), dottern Elin (21 år) samt sönerna Johannes (18 år och Jon (13 år). Boskapen uppgick till tre kor, två kvigor, fyra får och två grisar. Minder behållning att dela på för arvingarna.

1845 inflyttar från Vederslöv torparen Anders Johansson (f 1813), gift 1: a med Britta Nilstr. (f 1814 i Kalvsvik – död 1844) och gift 2: a år 1845 med Katarina Petersdr. (f 1820 i Vederslöv). Han hade nio barn – Maria (1838–1840), tvillingarna Carl och Johan (-40) samt Maria (-43) som var mannens barn i tidigare äktenskap, gemensamma Maria (-43), Ingrid Stina (-46), Peter (-49), Gustav (-51), Karolina (-54), Emma Kristina (-57), Johanna Brita (-57) och Maria (-63). Familjen flyttade efter 20 år (år 1865) till Vederslöv.

Backen nämns 1861–1871 med torparen Sven Petersson o h h Chatarina Magnidr. som innehavare. Fem barn. Efterträds 1876 av torparen Gustaf Magnusson o h h Maria Larsdr. med fyra barn. Nämns i Hfl 1891, 1850, 1904, 1914, 1928, 1938

Torparen Sven Petersson (f 1825), gift med Catharina Magnidr. (f 1827) hade de sju barnen Carl August (-57), Ingrid Mathilda (-59), Maria (-61), Brita (-64), Sofia (-66), Anna (-68) och Carolina (-71). Avflyttade 1876 till V Torsås.

Inflyttad 1876 från Vildbrånen och avflyttad 1882 - tidigare statdrängen i Sunnanvik, Gustav Andersson (f 1846 i Jät), gift 1870 med Maria Larsdr. (f 1844) till Vederslöv med barnen Frans August (-72), Carl Ernst (-75), Amanda Kristina (-77) och Einar Edvin (-80).

Magnus Johansson (f 1844) och hans hustru Eva Kristina Gran (f 1844, gifta 1875) **brukat torpet under 21 år**, mellan åren 1883–1904. De har fyra barn, Emma Kristina Dorotea (-72), Karl Johan (-74), August (-76) och yngst Ernst Wilhelm (-80). En fosterdotter fanns på 1880-talet. Emma var född i Eckerförde, Holstein i Tyskland. Sonen August Magnusson (f 1876 i Skatelöv) blir kvar ensam på torpet, som han övertagit efter sina föräldrar, till 1921. Magnus Johansson och Eva Kristina Gran hade då flyttat till Vildbrånen.

Mellan åren 1921 – 1923 är Karl Gotfrid Engstrand (f 1875 i Madesjö, Kalmar län) torpare. Han är gift med Anna (f 1877 i Algutsboda) och de har tre barn. De flyttar till Moheda.

Efter 10 år som torpare flyttar 1933 Astor Sven Svenson, som är född 1895 i Nordamerika, gift med Anna Margit (f 1892 i Kalvsvik) och deras fyra barn (Karl, Helmer, Asta och Doris) till V Torsås.

Efter fem år flyttar 1938 torparen Sven Agust Nilsson (f 1901 i Jönköping), gift med Emma (f Ljung år 1906 i V Torsås), med barnen Nils och Aina till 1/16-dels mantal Vrankunge Mellangård. De övertar arrendet efter Gustav och Hanna Karlsson (dottern Seda) i Julås (Hössö Västregård).

Ny torpare blev Per Josua Karlsson (f 1888 i Jät), gift med Brita (f 1891 i Bergunda). De hade med sig tre barn, Gulli (som flyttade till Långamåla i Kalmar län 1938), Gösta och Karl. Familjen flyttade till Backen från Aplakullen (Husartorpet) där de var de sista brukarna.

